

De klokken in 'n toren van de oale keark

'n kers- eandejoarsverhaal, vriej noar ennige woargebuurde verhalen.

Johan Kwast

Net as in vuurgoande joaren, is de zaal van " 't Gebouw " wier good vol. 'n Joarlijksen familieoawend van de jongerenvereniging beheurt tot de heugtepeunten in eur verenigingsleawen. Al nen tiedlaank hebt z'in groepsverbaand met volksdaansen gangs 'ewes, aanderen hebt mooie schetsen instudeerd. 't Jongerenkoor en de muziekgroep, dee al joaren as "good" bekeand stoat , zölt zich der ok loaten heuren. 't Is der aaltied gezellig op den oawend en doar wilt de leu wal op ofkommen; wat woar is, is woar.

Willemien spölt in de muziekgroep eur petiejke met, op banjo, of döt op 't moondöargel; en as 't zo oetkeump zingt zee ok nog solo.

Wee is Wilemien ?

Willemien is ne naa plezearige en wierige deern. Luk nen wipstet za-k mear zeggen, mear dat loat hen.

't Kan zich in völ bochten smieten en steet nooit van wieden te kieken.

As heel klean wich is et in Boorn, biej 'n keenderloos gezin oonderbrach en doar as eagen op'enömmen. Zee hef et der good en zo veult zee dat ok. Noa de leagere school en de MULO, hef zee de verpleegtersopleiding doan.

En . . . noe is zee, al 'n klean joar, as "zuster Willemien van 't Groene Kruus", biej nen hoop leu bekeand. Oonderdoems wont Willemien ok in 't Kruusgebouw, dan is zee voort biej de haand as "de

Het voormalig Zusterhuis van het Groene Kruis aan de Kanaalweg (nu Dunantstraat). Rechts is nog een deel van de dependance van het Groene Kruisgebouw te zien.

zuster" woareargens neudig is. Willemien hef al nen tiedlaank umgaank met Henk, ok een van de muziekgroep.

Henk kan aardig op 't moondöargel gewörden en met Willemien zingt-e ok wal ees 'n duet, as 't zo oetvaalt.

Dee twee ma'jt zich geern.

Henk boerket, met ziene oale leu, op 'n heanig spulke, de kaant van Oazel oet. Met de tied krig hee 't boerderiejke op naam en dan zal et met eur beaden wal op trouwen oetdreaien.

Henk is gek op 't boerenweark en pröt aaltied van: "woar eeken wast, wont ok leu dee doarbiej past".

En . . . doar lig noe precies ok 't probleem.

Willemien kan en wil later absloet nich op 'n boer wonnen en wearcken.

En as 't der inzit, wil zee ok nog wat van de wiedewereld zeen.

't Is mear better dat zee 't oet maakt; zo kan't toch nich wat wörden.

Zee beslöt: "zee maakt der 'n ean an!"

Zee geet emigreren en wal zo rap meugelijk.

Eur besloet steet vaste.

Henk kan der niks an zeggen, doar keant-e Willemien wal vuur; "t is nich aans". 't Geet em duur 'n hard bot, dat-e oawer 'n paar dage al Willemien vuurgood kwiet is, en eur nich wier zal zeen.

Ankommenden maandag al, reast Willemien of noar Canada. 't Hef doar nog wal gin weark, mear zee as verpleegster, kan doar, ducht eur, weark genog kriegen. "Dat zal zich wal redden".

Eur besloet is nog mear biej 'n paar leu bekeand en dee möt zich der oawer stilhoolen.

Nog twee nummers te spöllen en dan zit 'n geslaagden familieoawend der op. Dan zal 'n vuurzitter alman bedaanken en ok bekeand maken dat zee jammer genog onverwochts ofscheid möt nemmen van Willemien.

't Slöt in; alman is der stil van.

"Zuster Willemien emigreren?" "Wat is der inees in Boorn toch an de haand?" "Zee hef et hier toch good, noe dan!"

De leu snapt der niks van. 't Fiene wördt ze der nich van gewaar, en dat hoof ok nich.

"Dat et noe ok met Henk van de baan is, dat lig wal vuur de haand." "Jammer, meer as jammer is 't!"

Nen eankelen dech: "Och, ne schiere deern, ne aardige zuster, dee zal der doar vroag of laat nog wal een tegen de hoed anlopen".

De eerste tied wördt der nog wal ees schreewen, mear 't wördt al meender, en zo heult et vanzölf op. Henk boerket verdan.

't Vaalt em nich met Willemien oet de gedachten te zetten; mear wat zal-e.

As ennige joaren later de oale leu, kot noa mekaar, nogal reukeloos oet de tied komt, wördt et der vuur Henk nich better op. 't Boerken kan zo gin staand hoolen. En met de schaalvergroting zöt-e et nich zitten. Hee möt zich mear saneren loaten. Gelukkig krig-e weark op " 'n Boerenboond". Och, 't bevaalt em der nog wal zovöl, mear der geet toch niks vuur boerenweark, op 'n eagen spul.

Joaren later krig Henk der loch van dat der op "Buren" ne zoargboerderij zal kommen.

Zorgboerderij "Groot Buren" in Azelo

Hee schrif op ne adverteantie vuur bedrijfsleider; en doar hef-e geluk, hee wördt beneumd. Met jongeleu optrekken, dee nich vuur zichzölf könt zoargen en dee hier oonder goo begeleding könt wearken, dat weark, dat lig Henk wal. Mear in ziene vrieje tied zit-e nog wal alleen te kiekken, en doar weant-e nooit an.

An verkering, doar begeent-e mear nich wier an. Hee möt zich der mear alleen duur hen wosselen.

De joaren slept zich verdan en noe bi-w ne kleane 20 jaar wieder.

Hoo is 't oonderdoems in Canada goan?

Willemien krig inderdoad gauw weark in zeekenhuzze en 't mag der ok geern wean. Och joa, alns is niej en a-j joonk bint en oe der enthousiast tegenan gooit, kö-j 't doar wal oethoolen. Mear . . . , zo heanig an wördt dat meender. Noa verloop van joaren löp Willemien tegen nen vloten keerl an. 'n Luk te vlot en hee is nog slim onbetrouwbaar ok. Den lapzwans heult der nog meer vrowleu op noa, mear Willemien hef dat voort nich in de gaten. As der oeteandelijk vraggen komt, löt hee eur op slag de hakken zeen.

Wal heult Willemien, noar 'n paar wekke later blik, der wat an oawer.

Doar zit zee noe, wied vot, met nen kleanen den nich heelmoals spoort zo as de meeste keender. De jong hef zee Henry neumt; "Boy Henry", zeg Willemien.

"Boy Henry" hef nen voarm van autisme, leawt völ in 'n eagen wereldje, reageert troag, krig wat dinge nich good met en 't verstaand heult ok nich oawer. Willemien pokkelt der wat of. Met de jong kan zee zich redden, mear doar he-j dan ok alns wal met

'ezeg. 't Wördt vuur Willemien 'n zwoar en zoer leawen. Toch prebeert zee, al was 't alleen mear vuur de jong, der et beste van te maken. "Boy Henry" is noe oonderhaand kot an twaalf joar oald; en Willemien wördt alverdan onröstiger en meender zeker van eurzölf. Op 'n doer kan zee de opvoeding alleen nich meer an; 't löp eur oawer de köarve, zee trek et nich meer. Dat is duudelijk.

Der möt wat gebuuren.

Al joaren riept bij Willemien 't plan um wierum te goan noar de oale grond, noar Boorn.

Eure gedachten komt doar alverdan wier op oet. "Joa . . . , dat zal duurgoan, mear wanneer?"

Gelukkig hef zee ieder joar ne kleanigheid op zied können leggen en as dat, volgens eur, genog is vuur de wierumreaze, löt zee op slag 't zeekenhoes vuur wat 't is.

Zee haank 't verloop oet; grip 't weanige dat zee met kan nemmen bij mekaar, en heult et der tusken oet. Vot, Canada oet; met de jong op Hollaand opan. As alns 'n betje met zit, kan zee dagens vuur de Kersdage nog in

Boorn wean. En dat lukt. Bij de VVV krig zee 'n adres vuur "Berre en 'n luk te etten."

Eers is t hier nog wal wat onwennig; wat wi-j ok, noa zovöl joar. Mear . . . , as Willemien op 't mirreweenterhoorn heurt bloazen, gif eur dat mood; 'n geveul van: "Der wier wean".

En . . . , as zich 's oawens de klokken van de Oale Keark loat heuren, schöt eur 't gemood vol. Klokken dee oproopt vuur 'n kersnachdiens. Kom-kom, kom-kom, kom-kom, . . . doot der klokken.

Doar möt zee hen.

As zee rap is, kan zee 'n diens nog metmaken.

De keark zit al staampvol.

Met möaite veendt zee op de leste rieg, in 'n hook tegen de muur, nog ruimte vuur eur en de jong.

"Boy Henry" dreumt in zien eagen gedachtenwereld; hef genog an 't kiekken noar de kearsen in 'n groten kersboom en de muurschilderingen. De machtige öargelklaanken veendt-e ok mooi, dat kö-j wal an em zeen.

Van wat der 'zeg en 'zungen wördt, doar versteet-e niks van.

Noe wilt ze zingen van gezang 127;

*"Gaat, stillen in den lande,
Uw Koning te gemoet,
De intocht is ophanden
Van Hem die wonderen doet."*

En zo verdan.

Zachjes, schuchter, zeenk Willemien met;

Dan volgt der nog vers 4, 5 en 7.

't Is net of 't ampat eur angeet.

En dan zealt eure gedachten vot, in de tied van toen.
Hoo de jeugd vroager op kersoawend de kearkklokken moch luuden; hoo zee noa 'n diens te hoope noar Hettum waandelden, effen bie 'n kersstal keken, en dan wierum op Boorn an gungen.
Joa, heel eure jonge joaren trekt an eur vuurbiej.
Zee preuwt wier de wearmte en de gezelligheid.
"Zol Henk der ok wean?"

"De oale kerk" : . . . als die toch eens kon vertellen!!

Eure ogen zeukt de keark rond.
"Jammer, zee zöt em nich, hee zal wal te drok met 't weark wean."
Oonder 't collecteren vaalt eur oog op een van de keerls met 'n klingelbuul.
Willemien kik schearp; "Is dat Henk nich?"
"Joa, hee is 't, hee is t, Henk", jubelt et in eur. Zee krig et der waarm van.
Henk mearkt der niks van, hoo zal-e ok.
Mear oonder 'n toren zal zee Henk voort opwochen.
't Leste leed: "Stille nacht, heilige nacht!" wördt duur

Willemien vol oawergave metzungen. Helder kleent noe eure stem, as 'n daankleed speciaal van eur.
As Willemien, oonder 'n toren, Henk aansprek, is den effen kats van 't perceel.

"Hoo besteet et, noa zovöl joar; Willemien is der!"
De jongeleu verzamelt zich en trekt wier op 'n kersstal, op Hettum opan.
"Kom Henk, zö-w ok nen ean goan lopen", stelt Willemien vuur; "k Heb oe heel wat te vertellen."
En dat döt Henk gern.

Tied en uur doot der noe nich too.
't Is al laat as Henk zeg: "Willemien, moargen rond 't mirraguur, dan haal ik oeleu op met 'n auto."
"A-j wilt kön ie en de jong op de zoargboederiej bie mij intrekken en dan zee-w in 't nije joar wal wieder."

Willemien nusselt zich zachte tegen Henk an, en veult zich geböargen as hee beschearmend de aarme um eur hen slöt. Beade weet zee genog, dat hef gin weure neudig. Hoo lange zee der zo nog 'estoaan hebt dat weet alleen de klokken van de Oale Kerk, mear dee könt zwiegen. Wal deankt ze: "Dit wördt biezeundere Kersdage, en in twee huuze zal vannach van sloapen wal nich völ terechte kommen."

'n Eersten Kersdag, op de ofgesprökken tied, keump Henk eur ophalen. 'n Zetje later stapt dree gelukkige leu bie de zoargboederiej noar binnen.

Willemien veult et voort: "Hier mag zee wal wonnen, hier krig zee eur hoekommen, hier wil zee zich met alns wat zee in zich hef inzetten; Hier kan zee leawen."

Biej Henk en Willemien vleuit troanen van bliedschop, want: "Woonderen bint de wereld nog nich oet!"

De Kersdage en de dage doarnoa, vult zich in vrearige röst met eur stil geluk.

En op oalejoarsoawend zingt zee, op eure eagen wieze, et leed: "Uren, dagen, maanden, jaren, vliegen als een schaduw heen. . ."

Nog 'n dik half uur, dan is 't joar um.

Dree leu trekt 'n jas an.

Zee möt der oet, noar 'n oalen toren, noar de klokken hen, um dee dankboar bod te doon, dat 't oale of hef édoan.

Duur de vreesloch waandelt zee op Boorn opan, nen steernhemmel schient eur bie.

De dree klokken in 'n toren zeet eur van wiedten al ankommen; dee nikt, 't is good.

Joa, . . . Kearkklokken könt dat, dee veult dat hoarfien an, dat doot ze.

Voort zal der één van eur, twaalf heldere slagen loaten heuren, um te zeggen: "'t Is Niejjoar, 'n niej begin."

Leefde is bleend, mear a-j etrouwd zint goat oe de ogn wal lös